

BIULETYN

EUROREGIONU GLACENSIS

1/2024

WSTĘP

Oddajemy w Państwa ręce kolejne wydanie biuletynu Euroregionu Glacensis.

W maju 2024 r. będziemy obchodzić 20-lecie przystąpienia Polski i Czech do struktur Unii Europejskiej. Uczestnictwo naszych krajów w strukturach unijnych to czas dynamicznego rozwoju gospodarczego. W tym okresie poprawiła się infrastruktura społeczna i standard życia mieszkańców pogranicza. Wzrosła liczba wspólnych inwestycji oraz inicjatyw kulturalnych i społecznych. Jest to dobry moment na podsumowanie działalności euroregionu oraz inicjatyw polskich i czeskich podmiotów, które go tworzą.

Jako społeczność wspólnego pogranicza musimy mierzyć się również z globalnymi problemami, które nas spotykają. Najpierw był to wybuch pandemii covid 19, następnie agresja zbrojna Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Stoimy przed wyzwaniem związanymi ze zmianami klimatycznymi i problemami migracyjnymi. Jesteśmy pewni, że łatwiej zmiemy się z tymi wyzwaniami, jako współpracująca wspólnota samorządów z obu stron granicy.

Euroregion tworzą pracownicy i ambitni ludzie. Mamy przyjemność zaprezentować sylwetki trzech samorządowców z naszego regionu, którzy pełnią obecnie wysokie funkcje państwowe. Są to Marek Chmielewski – Poseł na Sejm RP, Paweł Gancarz – Wiceminister Infrastruktury oraz Maciej Awiżeń – Wojewoda Dolnośląski.

Czesław Kręcichwost

Prezes polskiej części Euroregionu Glacensis

POSIEDZENIE RADY I KONGRESU REGIONALNEGO EUROREGIONU GLACENSIS

Burmistrz Náchodu wybrany na nowego prezesa stowarzyszenia

W dniu 6.02.2024 r. w nowym Domu Kultury w Kvasinach odbyło się posiedzenie Rady Euroregionu Glacensis, na którym **nowym prezesem wybrano burmistrza Náchodu, pana Jana Birke. Pierwszym wiceprezesem zgodnie z zasadą rotacji został pan Miroslav Wágner, drugim wiceprezesem burmistrz gminy Bílá Voda, pan Miroslav Kocián.**

Następnie odbyła się Konferencja Regionalna Euroregionu Glacensis, na której w obecności przedstawicieli członków stowarzyszenia z grona miast, gmin i czeskich krajów samorządowych omówiono plany na 2024 rok i ogólną działalność Euroregionu.

Uczestnicy konferencji zostali poinformowani o stanie Funduszu Mikroprojektów za zakończony okres programowania Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020, a także o aktualnej sytuacji związanej z Funduszem Małych Projektów w nowym programie Interreg Czechy-Polska 2021-2027. Bardzo interesujący wykład na temat aktualnego rozwoju stosunków polsko-czeskich wygłosił dyrektor wykonawczy Stowarzyszenia Spraw Międzynarodowych, pan Vít Dostál.

„Z WIEJSKIEJ GMINY NA WIEJSKĄ”

W trakcie kampanii wyborczej, podczas jednego z wywiadów, padło takie tytułowe stwierdzenie. Być może dobre na temat przewodni mojej kampanii. Ja jednak miałem na nią inny pomysł. Pełniąc przez cztery kadencje, funkcję wójta gminy Dzierżoniów, zawsze miałem „**Samorząd w moim sercu**”. I takie też hasło, towarzyszyło mi podczas kampanii wyborczej.

Wraz ze mną, do Sejmu trafiło 17 przedstawicieli władzy wykonawczej w samorządzie. Dlatego też od samego początku staramy się podkreślać rolę samorządu biorąc aktywny udział w pracach komisji stałych sejmku.

Jestem członkiem trzech stałych komisji takich jak:

- **Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej**, w ramach której powstała już Podkomisja nadzwyczajna do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy - Kodeks wyborczy w której jestem zastępcą przewodniczącego oraz Podkomisja stała finansów i ustroju samorządu terytorialnego,

- **Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi** z Podkomisją stałą do spraw biogospodarki i innowacyjności w rolnictwie oraz Podkomisją stałą do spraw bezpieczeństwa żywności,

eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością oraz sprzedaży bezpośredniej i handlu detalicznego produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych,

- **Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej**. Obrady obecnej kadencji sejmku cieszą się dużym zainteresowaniem Polaków i oczywiście mediów. Bardzo często spotykam się z pytaniami dotyczącymi nie tylko tej „wielkiej polityki”, ale również jak wygląda nasza codzienna praca. Dlaczego w trakcie posiedzeń na sali plenarnej poza głosowaniami przebywa kilkudziesięciu parlamentarzystów? Związane jest to z naszą pracą we wspomnianych komisjach oraz ponad 150 zespołami tematycznymi, o których poniżej.

W poprzedniej kadencji parlamentu, dużą rolę w tematyce samorządu pełnił Senat, próbując przy prowadzonej polityce centralizacji państwa „utrzymać go na powierzchni”. Dlatego też zawnioskowałem do Marszałka Sejmu o stworzenie Parlamentarnego Zespołu Samorządowego, któremu przewodniczę wraz z senatorem Wadimem Tyszkiewiczem. Obecnie liczy on prawie 50 posłów i senatorów. W ramach tego zespołu spotykamy się z przedstawicielami korporacji samorządowych oraz rządu w celu m.in. wypracowania zmian istniejących ustaw przywracających właściwe relacje rząd-samorząd. Pracować będziemy również nad nowym spojrzeniem na rolę samorządu.

Gmina Dzierżoniów, w której pełniłem funkcję wójta, jest członkiem Stowarzyszenia Gmin Polskich Euroregionu Glacensis. Dlatego też współpraca polsko-czeska stanowiła ważny element mojej pracy. W parlamencie znalazło się również miejsce do aktywności w tym zakresie. Pani

posłanka Iwona Krawczyk zainicjowała utworzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Polsko-Czeskiej Współpracy Transgranicznej, w którym pełni funkcję zastępcy przewodniczącego. Będziemy chcieli włączyć się w pracę wszystkich polsko-czeskich euroregionów, wspierając ich działania swoimi kompetencjami.

Wiele osób zadaje również pytania: **Czy jest mi lepiej w sejmie? Jak widzę swoją sprawczość w tej funkcji? Czy potrafimy ze sobą współpracować jako koalicja?** Po trzech

miesiącach pracy w Sejmie, trudno na jednoznaczny i krótką odpowiedź. Na pewno tempo podejmowania decyzji jak i efekty pracy są szybciej widziane w samorządzie. Są jednak sfery funkcjonowania państwa, które wymagają czasu jak i właściwej atmosfery do ich realizacji. Dlatego pozostaję z nadzieją na dobry czas dla naszych mieszkańców, do której zachęcam również wszystkich.

Marek Chmielewski
Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

PAWEŁ GANCARZ

– wiceminister infrastruktury

Euroregion Glacensis jest kluczowy z punktu widzenia rozwoju województwa dolnośląskiego oraz współpracy z naszymi południowymi sąsiadami. Przez ostatnie lata miałem okazję się o tym przekonać pełniąc funkcję wójta gminy Stoszowice. Realizowałem wiele wspólnych projektów z czeskimi partnerami i zawsze byłem pełen podziwu dla zaangażowania czeskiej strony. Mogę z pełną odpowiedzialnością powiedzieć, że współpraca na pograniczu polsko-czeskim otwiera duże możliwości dla obu stron.

Dzisiaj w nowej roli podsekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury odpowiadam za transport drogowy, drogi publiczne i bezpieczeństwo ruchu drogowego. Moje doświadczenie samorządowe pragnę wykorzystać na poziomie ministerialnym aby podkreślać rolę i znaczenie współpracy polsko-czeskiej. Tym doświadczeniem chciałbym stymulować rozwój infrastruktury drogowej i kolejowej. Obecnie w regionie realizowana jest droga ekspresowa S8 która jest wielką szansą dla lokalnej społeczności. Sprawnie realizowana droga ekspresowa S3 pokazuje determinację w dążeniu do lepszego skomunikowania naszych krajów, które przyspieszy rozwój gospodarczy zarówno strony polskiej i czeskiej. Oprócz budowy nowych odcinków dróg szybkiego ruchu i obwodnic do najważniejszych priorytetów inwestycyjnych na sieci drogowej należy kompleksowa rozbudowa istniejących dróg krajowych, uwzględniające niekiedy małe ośrodki miejscowości. Na terenie regionu jest to rozbudowa drogi krajowej nr 8 oraz 33 których modernizacja bezpośrednio wpłynie na rozwój gospodarczy i turystyczny w powiecie kłodzkim. Strona czeska od lat jest dla nas wzorem przeprowadzania inwestycji kolejowych, które

w najbliższych latach chcemy realizować po polskiej stronie. Transport kolejowy jest jedną z najważniejszych form transportu towarów a jeśli chodzi o transport osobowy to bardzo pozytywnie wpływa na rozwój turystyki.

Stanowczo deklaruję, że jako wiceminister infrastruktury będę ambasadorem zacieśniania relacji polsko-czeskich oraz planowania wspólnych projektów w euroregionie Glacensis.

Paweł Gancarz
Wiceminister Infrastruktury

MACIEJ AWIŻEŃ

– nowy wojewoda Dolnośląski

Szanowni Państwo,

w grudniu 2023 roku, zostałem powołany przez Premiera RP do pełnienia funkcji Wojewody Dolnośląskiego. Do tego momentu, przez trzynaście lat pracy jako starosta kłodzki występowałem w interesie społecznym mieszkańców.

Na przestrzeni lat procedując różne sprawy powiatu, w tym często również u wojewody - nieraz spotykałem się z różnymi trudnościami. Dlatego dziś dobrze rozumiem, jak bardzo ważna jest współpraca samorządu z rządem.

Szczególnym sentymentem traktuję sprawę współpracy transgranicznej i realizacji wspólnych projektów pogranicza. Z tej perspektywy, mogę Państwu śmiało powtórzyć - nadal można na mnie liczyć. Nie zawiodę Państwa zaufania. Zawsze jestem i będę do dyspozycji.

Zarówno zwykły obywatel w swojej sprawie, jak i samorządy z dużymi czy małymi inwestycjami, zawsze znajdą u mnie wszelką pomoc.

Dziękuję za Państwa zaufanie.

Maciej Awizeń
Wojewoda Dolnośląski

Aktualne informacje dotyczące programu INTERREG CZECHY-POLSKA

Program „dużych” projektów, czyli takich, których dofinansowanie z EFRR przekracza 60 000 EUR (w przypadku projektów nieinwestycyjnych) lub 80 000 EUR (w przypadku projektów inwestycyjnych), rozpoczął się ogłoszeniem pierwszych naborów prawie półtora roku temu. Od tego czasu ogłoszono nabory wniosków w większości dziedzin wsparcia, złożono ponad 150 wniosków o dofinansowanie i prawie 200 propozycji projektowych.

Na ostatnim 7. posiedzeniu Komitetu Monitorującego, które odbyło się w dniach 13-14 marca w Kudowie-Zdroju, zatwierdzano projekty zarówno w priorytecie 2 - Turystyka, jak i priorytecie 4 - Współpraca instytucji i mieszkańców. Zatwierdzono także ostatnie dwa „brakujące” projekty parasolowe zarządzających FMP, a mianowicie ze Śląska Cieszyńskiego. Łącznie rozdysponowano około 17,5 mln euro.

Oprócz projektów, na posiedzeniu Komitetu Monitorującego zatwierdzono także parametry nowych naborów, w celu szczegółowym 1.1 – Zintegrowany system ratownictwa i priorytecie 3 - Transport, modernizacja dróg.

Interreg

Współfinansowane przez Unię Europejską

Czechy - Polska

Oprócz bieżących i przyszłych naborów wniosków, w tym roku można spodziewać się też kilku wydarzeń publicznych. Najpierw przy okazji **Europafest 27 kwietnia** na polsko-czesko-saksońskim Trójstyku wspólnie przedstawią się Interregi wszystkich tych trzech sąsiadujących krajów (Czechy-Polska, Polska-Saksonia i Saksonia-Czechy).

W dniach **17-18 maja** organizujemy własne **Wydarzenie Roczne programu na Polanie Jakuszyckiej** - w piątek odbędzie się duża konferencja dla osób związanych z programem, a w sobotę zorganizowane zostaną transgraniczne trudne i łatwe rajdy piesze dla uczestników w każdym wieku. Elementem imprezy będzie nie tylko poczęstunek, ale także świeże informacje o programie i możliwość zobaczenia najwyższej klasy ośrodka narciarstwa biegowego i biathlonu.

Serdecznie zapraszamy na oba wydarzenia!

Harmonogram planowanych naborów

		Składanie propozycji projektowych	Składanie pełnych wniosków	Zatwierdzanie projektów	Alokacja
P1: ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I ŚRODOWISKO	CS 1.1 ZSR	26.06.2024	09.10.2024	luty 2025	3 501 776 €
	CS 1.2. Środowisko	07.02.2024	15.05.2024	październik 2024	7 000 000 €
P2: TURYSTYKA	CS 2.1. Turystyka	koniec 2024 roku	wiosna 2025	lato 2025	*
P3: TRANSPORT	CS 3.2 Drogi	26.06.2024	09.10.2024	luty 2025	4 530 294 €
	CS 3.4 Rozwój transgranicznej komunikacji publicznej i transportu indywidualnego	koniec 2024 roku	wiosna 2025	lato 2025	*
P4: WSPÓŁPRACA INSTYTUCJI I MIESZKAŃCÓW	CS 4.2. „People to people”	koniec 2024 roku	wiosna 2025	lato 2025	*

* Nabory nie zostały jeszcze przez Komitet Monitorujący zatwierdzone

TURYSTYKA W PROGRAMIE INTERREG CZECHY – POLSKA

Jesienią 2023 roku Komitet Monitorujący wybrał w ramach priorytetu 2 Turystyka w programie Interreg Czechy – Polska łącznie 3 projekty, które były obsługiwane przez agencję RDA. Chcielibyśmy zaprezentować krótkie informacje na temat poszczególnych projektów.

Tytuł projektu:

KARKONOSZE - HISTORIA I TRADYCJE OŻYWAJĄ

Partnerzy projektu:

- Miasto Vrchlábí (PW)
- Regionální turistické informační centrum Krkonoše
- Správa Krkonošského národního parku
- Karkonoski Park Narodowy.

Harmonogram:

01/2024-03/2027

Dofinansowanie z EFRR:

2 286 969 €

W mieście Vrchlábí zostanie udostępniony zabytkowy budynek ratusza nr 210, w którym powstanie regionalne centrum informacji turystycznej, obejmujące przestrzeń wystawieniową i zaplecze dla odwiedzających. Ponadto niedaleko, w czterech historycznych domkach Dyrekcji KRNP, zostanie zmodernizowana i rozbudowana wystawa a także uzupełniona część ogrodowa.

W Sobieszowie zostanie udostępniony zabytkowy obiekt spichlerza na terenie zespołu pałacowego, w którym powstanie nowa wystawa. Działania towarzyszące w projekcie mające na celu zachowanie tradycji kulturowych i przekazywanie doświadczeń obejmują np. tematyczne warsztaty, wystawy, festiwale folklorystyczne/kulturalne, spotkania pracowników informacji turystycznych, wyjazdy pracowników informacji turystycznych i mieszkańców, promocję produktów za pośrednictwem SmartGuide.

Interreg

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Czechy - Polska

Tytuł projektu:

BALNEUM GLACENSIS

Partnerzy projektu:

- Miasto Náchod (PW)
- Gmina Kudowa Zdrój
- Gmina Polanica Zdrój

Harmonogram:

01/2024-06/2026

Dofinansowanie z EFRR:

1 662 393 €

Projekt zakłada rewitalizację zniszczonego historycznego budynku kolumnady uzdrowskiej w Dużym Uzdrowisku w Náchodzie - Bělovi. W tym miejscu zostanie odrestaurowane źródło wody mineralnej IDA i powstanie stała wystawa poświęcona lecznictwu uzdrowskiemu. Po polskiej stronie w Kudowie Zdroju zostanie zbudowany drewniany most łączący brzegi stawu zdrojowego oraz posadzone zostaną rośliny wodne.

W Polanicy Zdroju zrewitalizowany zostanie teren „wyspy” oraz wybudowane będzie moło wypoczynkowe nad rzeką z kładką, platformą widokową i tężnią solankową. Produktem projektu będzie również gra **„Przemytnikiem w uzdrowskach”**, która połączy te miejsca w sposób pełen przygód.

Tytuł projektu:

SZLAKIEM PRZEMYSŁU I TRADYCJI

Partnerzy projektu:

- Miasto Dvůr Králové nad Labem (PW)
- Gmina Miejska Kowary

Harmonogram:

05/2023-12/2026

Dofinansowanie z EFRR:

3 137 045 €

W Dvorze Králové nad Labem na rynku w zabytkowym obiekcie powstanie informacja turystyczna i centrum obsługi turystów (informacja turystyczna, sala warsztatowa, galeria, ogród). Po polskiej stronie w Kowarach w budynku dawnego dworca kolejowego także powstanie informacja turystyczna i centrum obsługi turystów (informacja turystyczna, sala warsztatowa, galeria, mini-muzeum).

Produktem projektu będzie również nowy produkt turystyczny **„Szlakiem Przemysłu i Tradycji”** - szlak ten łączy dwa miasta partnerskie trasą samochodową z tematycznymi przystankami. Działania towarzyszące projektu obejmują wystawy, konferencje, seminarium na temat turystyki, staże i naukę języka dla pracowników informacji turystycznych oraz jarmark rzemiosł.

Po 20 latach marzenie stało się rzeczywistością OŚRODEK NARCIARSKI ORLICKÉ ZÁHOŘÍ UJRZAŁ ŚWIATŁO DZIENNE

Po prawie 20 latach, 10 lutego 2024 roku udało się wreszcie otworzyć nowy ośrodek narciarski w Orlickim Záhoří.

Obejmuje on czteroosobową kanapę o długości prawie 1500 metrów. Dolna stacja znajduje się na wysokości 740 m n.p.m., a narciarze wjeżdżają na wysokość ponad 1020 m n.p.m. do Szlaku im. Jiráska, który jest głównym szlakiem turystycznym Gór Orlickich. Parkingi przy kolei linowej są wystarczająco duże i pomieszczą ponad 300 pojazdów. W obiekcie dolnej stacji znajduje się wypożyczalnia i serwis sprzętu narciarskiego, gastronomia i toalety. Zaletą całego ośrodka jest przede wszystkim wysokość nad poziomem morza i jego położenie z orientacją na północny wschód. Ośrodek posiada nowoczesny system naśnieżania, który jest idealny do pracy na tej wysokości i nawet podczas tegorocznej nieudanej zimy udało się utrzymać funkcjonowanie ośrodka do 15 marca.

Kolej linowa mogłaby działać także w sezonie letnim, ale konieczne jest spełnienie warunków organu ochrony przyrody, aby jej działanie nie zakłócało na przykład gniazdowania ptaków, ponieważ dolna stacja i część kolei linowej znajdują się na obszarze NATURA 2000.

Do sezonu 2024/2025 powinien zostać dobudowany także parking pod dolną stacją i wykonane zagospodarowanie terenu. Otwarcie ośrodka przyczyniło się do wykorzystania istniejącej bazy noclegowej od Neratova po Šerlich. Ponadto jest to nowe miejsce na uprawianie narciarstwa także dla turystów z Polski. Kolej linowa była w jednej trzeciej wykorzystywana właśnie przez Polaków, co potwierdziło, że przejście graniczne w Orlickim Záhoří jest bardzo uczęszczane, szczególnie zimą, a narciarstwo zjazdowe i biegowe staje się w Polsce coraz popularniejsze.

Vojtěch Špinler
burmistrz Orlickiego Záhoří

DOM KULTURY W LETOHRADZIE

– nowoczesny, funkcjonalny i ponadczasowy

Na początku września ubiegłego roku zaczęły funkcjonować nowo wyremontowany Dom Kultury w Letohradzie. Po dłuższej przerwie życie kulturalne i społeczne znów ożyło. Nowy, nowoczesny budynek oferuje szeroki zakres aktywności.

Dawny budynek centrum kultury zaprojektowany przez architekta Štefana Imricha był w złym stanie technicznym i miasto musiało go w 2019 roku zamknąć. Dwa lata później rozpoczęła się całkowita rewitalizacja budynku, której koszt wyniósł ponad 250 milionów koron. Dwuletnia rewitalizacja dała początek wielofunkcyjnej przestrzeni, w której dziś mieszkańcy spotykają się podczas spektakli teatralnych, w kinie, na balach lub po prostu, o tak, przy dobrej kawie w miejscowej kawiarni.

Przebudowany budynek Domu Kultury posiada obecnie zmodernizowaną salę teatralną

liczącą 333 miejsc, nowo zbudowaną salę balową nad foyer wejściowym dla 206 gości, funkcjonalne zaplecze gastronomiczne oraz zagospodarowane przestrzenie dla wykonawców

i personelu. W bocznych traktach znajdują się sale lekcyjne Szkoły Muzycznej 1. st. im. Alfonsa Muchy, która posiada ponadto nową Salę Kameralną połączoną łącznikiem z Domem Kultury. Na poziomie sutereny znajduje się sala na próby, pomieszczenia magazynowe i technologiczne. Przebudowa pleneru umożliwiła płynny i pozbawiony barier dostęp do budynku. Przebudowany został również parking, który służy nie tylko gościom Domu Kultury, a także przystanek autobusowy. Wokół budynku zagospodarowano sad.

Dom Kultury jest prowadzony przez Centrum Kultury, które przygotowuje program

kulturalny dla wszystkich pokoleń i grup wiekowych. Większość występów była w minionym sezonie zimowym wyprzedana.

Ofertę programową można znaleźć na stronie

www.kcl.letohrad.eu

Zachęcamy do korzystania z oferowanych programów i obejrzenia nowego Domu Kultury.

Mgr. Zuzana Pecháčková
redaktor *Letohradského biuletynu*

NOWY DOM KULTURY W KVASINÁCH

W 2023 roku Kvasiny doświadczyły okresu rozmachu budowlanego. Rezultatem jest nowo wybudowany obiekt, którego większą część stanowi dom kultury. Budynek jest nie tylko nowoczesnym ośrodkiem mogącym pomieścić prawie 250 osób, ale także nową siedzibą urzędu gminy, dzięki czemu gmina rozwiązała długotrwały problem z lokalizacją urzędu gminy w nieodpowiednich wynajmowanych pomieszczeniach.

Całkowita rozbiórka starego obiektu i późniejsza budowa nowego zajęła 16 miesięcy. Projekt ten, opiewający na kwotę ponad 57 milionów, został częściowo sfinansowany z dotacji państwowej, co podkreśla jego znaczenie dla gminy, jak i szerokiej okolicy.

W nowym domu kultury, który służy jako centrum życia społecznego i kulturalnego, znajduje się sala z w pełni wyposażoną sceną wraz z zapleczem technicznym i magazynem, garderoby z zapleczem dla artystów, foyer pełniące również funkcję restauracji oraz profesjonalnie wyposażona kuchnia. Nacisk położono na wielofunkcyjność przestrzeni, umożliwiającą organizację szerokiej gamy wydarzeń kulturalnych i społecznych.

Przy projektowaniu i realizacji nowego domu kultury poświęcono nacisk na zachowanie spu-

ścizny dawnego domu kultury, co znalazło odzwierciedlenie m.in. w zachowaniu szerokich schodów prowadzących na scenę, które przedstawiają symboliczne połączenie między przeszłością a teraźniejszością. Kształt budynku został również zainspirowany dawnym obiektem, zachowując w ten sposób ciągłość lokalnej tradycji architektonicznej przy jednoczesnym wykorzystaniu nowych materiałów i technologii.

Dom kultury jest wyposażony w najnowocześniejszy sprzęt nagłośnieniowy i wideo, który umożliwia transmisję wydarzeń bezpośrednio ze sceny. Dzięki gminnej sieci światłowodowej transmisje mogą być dostępne w różnych miejscach na terenie całej gminy, w tym w domu opieki. Dzięki temu miejscowi seniorzy mogą aktywnie brać udział w życiu kulturalnym, nawet jeśli nie mogą uczestniczyć osobiście. Funkcja ta podkreśla charakter nowego domu kultury, który ma stać się sercem wydarzeń społecznych w Kvasinach, a być może nawet w szerszej okolicy.

Budowa domu kultury, wraz z projektami budowy nowego przedszkola i sali gimnastycznej, znacząco podnosi ogólną jakość życia w gminie, nie tylko dla lokalnych mieszkańców.

Mgr. Jiří Tobiška
wójt wsi

BAZA CZŁONKOWSKA ROZSZERZA SIĘ

Przedstawiamy nowych członków

POWIAT STRZELIŃSKI, utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej, rozciąga się w malowniczej południowo-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Na obszarze o powierzchni ponad 620 km² zamieszkuje około 42 tysięcy mieszkańców, którzy stanowią serce tej niezwyklej krainy.

Podróżując po tych ziemiach, natkniemy się na pięć urokliwych gmin: Strzelin, Wiązów, Borów, Kondratowice i Przeworno. Powiat otaczają z jednej strony tętniące życiem powiaty wrocławski i oławski, a z drugiej strony powiaty dzierzoniowski, ząbkowicki, nyski i brzeski, które dodają mu nuty tajemniczości i historii.

Powiat strzeliński łączy w sobie dwie magiczne krainy geograficzne: **Nizinę Śląską i Przedgórze Sudeckie**. Jego północna część, należąca do Równiny Wrocławskiej i Równiny Grodkowskiej, prezentuje się jako płaski, malowniczy krajobraz. Jednak, przekraczając granicę na południe, otwiera się przed nami niezwykle krajobraz Wzgórz Strzelińskich i Wzgórz Niem-

czańskich. To tam Przedgórze Sudeckie ukazuje swoje majestatyczne piękno, wznosząc się ku niebu jak olbrzymie malowane płótno. Te wzgórza, z urokliwymi dolinami, górskimi strumieniami i zielonymi lasami, stanowią prawdziwą oazę spokoju i harmonii.

Na terenie powiatu strzelińskiego można odnaleźć wiele cennych zabytków architektury, które świadczą o bogatej historii i kulturze tego regionu. Doskonałym przykładem renesansowej architektury jest **"Dom Książąt Brzeskich"**. Budynek został wzniesiony około 1585 roku, a w latach 1605-1606 przeszedł przebudowę w stylu renesansowym.

Pełnił różnorodne funkcje, m.in. był siedzibą urzędu skarbowego i sądu królewskiego. Podczas wojen napoleońskich dwór stał się miejscem historycznego spotkania pruskiego króla Fryderyka Wilhelma III i cara Rosji Aleksandra I. W 1945 roku budynek dworu został zniszczony. Obecnie Starosta Strzeliński - Anna Horodyska podejmuje liczne działania mające na celu odbudowę i restaurację tego cennego zabytku, w którym planowane jest utworzenie Muzeum Regionalnego, mającego za zadanie zachować i eksponować unikalne dziedzictwo kulturowe i historyczne regionu.

Powiat Strzeliński jest cennym obszarem archeologicznym. To jeden z najbogatszych w odkrycia archeologiczne terenów w skali kraju. Na jego obszarze prowadzone były liczne wykopiska. Jedne z pierwszych odbyły się w 1972 i trwały aż do roku 1988. Na terenie wsi Strachów odkryto bogaty inwentarz ruchomy obejmujący ułamki naczyń późnej fazy kultury ceramiki wstęgowej rytej. Prace archeologiczne prowadzono również w Górcu. Ich wynikiem było

odnalezienie śladów osadnictwa z okresów: kultury amfor kulistych, kultury łużyckiej, kultury lateńskiej oraz wędrowności ludów. Unikatowym i pierwszym tego rodzaju odkryciem w kraju były celtyckie piece do wytopu żelaza. Cenne piece znajdowały się na terenie wsi Warkocz.

Miejscem wartym uwagi jest również **Gromnik**. Jest to najwyższe wzniesienie Wzgórz Strzelińskich o wysokości 393 m. n.p.m. Na szczycie oprócz wieży widokowej znajdują się ruiny zamku braci von Czirn. Twierdza pierwotnie służyła jako punkt wypadowy do wypraw łupieskich. Z miejscem związana jest legenda. Głosi, że do dziś w okolicach Gromnika można spotkać upiora rycerza, skazanego na wieczną tułaczkę za swe haniebne czyny. Postać w ogniu pojawia się gdy zapada zmrok i nocną ciszę przerywa swym potępieńczym wołaniem o pomoc. Obecnie jest popularnym miejscem turystycznym wśród pieszych i rowerzystów.

Powiat zaprasza na swoje drogi zarówno amatorów jak i zawodowych kolarzy, którzy w ostatnim czasie mogli rywalizować w kryterium ulicznym o Puchar Starosty - Anny Horodyskiej w Grand Prix Strzelina.

Podróżując po Powiecie Strzelińskim, możemy odkrywać nie tylko jego geograficzne bogactwa, ale także historię, kulturę i ducha jego mieszkańców. To miejsce, gdzie przeszłość spleta się z teraźniejszością, tworząc niepowtarzalną mozaikę piękna i inspiracji.

FUNDUSZ MAŁYCH PROJEKTÓW W EUROREGIONIE GLACENSIS 2021-2027

Interreg

Współfinansowane
przez Unię Europejską

Czechy - Polska

Szanowni Wnioskodawcy,

w poprzednim numerze Biuletynu informowaliśmy o ogłoszeniu nowego Funduszu Małych Projektów w Euroregionie Glacensis w ramach Programu Interreg Czechy - Polska 2021-2027. **Fundusz Małych Projektów można realizować w dwóch priorytetach:**

- **Priorytet 4 „Współpraca instytucji i mieszkańców”, cel 4.2 - zarządzany przez czeską stronę Euroregionu Glacensis**
- **Priorytet 2 „Turystyka”, cel 2.1 - zarządzany przez polską stronę Euroregionu Glacensis**

PRIORYTET 4

Od 1 listopada 2023 roku ogłoszono **pierwszy nabór wniosków projektowych do priorytetu 4 „Współpraca instytucji i mieszkańców”, cel 4.2.**

Termin składania wniosków projektowych w ramach tego pierwszego naboru upłynął z dniem 29 lutego 2024 roku. W ciągu czterech miesięcy trwania naboru spotkaliśmy się z dużym zainteresowaniem ze strony potencjalnych wnioskodawców. Zorganizowaliśmy łącznie 4 szkolenia dla wnioskodawców po polskiej i czeskiej stronie granicy, odbyło się wiele konsultacji dotyczących propozycji projektowych małych projektów po obu stronach granicy, a nowy Fundusz Małych Projektów prezentowaliśmy na różnych seminariach i transgranicznych wydarzeniach.

W pierwszym naborze do priorytetu 4 złożono łącznie 48 wniosków projektowych na

łączną kwotę 950 000 EUR. Złożone małe projekty obecnie podlegają kontroli formalnej i kontroli kwalifikowalności, a także wysyłane są wezwania do uzupełnienia wniosków projektowych. Następnie zostaną przekazane do oceny ekspertom regionalnym, by były przygotowane na posiedzenie Euroregionalnego Komitetu Sterującego, które odbędzie się dnia 11 czerwca 2024 roku i na którym będzie omawiane ich zatwierdzenie lub ewentualnie niezatwierdzenie.

Od 1 marca 2024 roku ogłoszono już drugi nabór wniosków dla priorytetu 4. Termin zakończenia drugiego naboru wniosków upływa z dniem 30 czerwca 2024 roku. Propozycje projektowe można ponownie konsultować w siedzibie Zarządzającego FMP po wcześniejszym umówieniu telefonicznym lub podczas ogłoszonych dni konsultacyjnych.

Terminy FMP - priorytet 4

Nabór	Rozpoczęcie naboru	Zakończenie naboru	Termin EKS	Warunki naboru
1. nabór	1.11.2023	29.02.2024	11.06.2024	bez ograniczeń
2. nabór	1.03.2024	30.06.2024	listopad 2024	bez ograniczeń

Wszystkie aktualne informacje na temat priorytetu 4 są umieszczone na stronie internetowej <https://www.euro-glacensis.cz>

Jana Čejpová
kierownik Funduszu Małych Projektów

PRIORYTET 2

Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis jako Zarządzający Funduszem Małych Projektów w Euroregionie Glacensis na lata 2021-2027 Priorytet 2 Cel. 2.1 Lepsze transgraniczne wykorzystanie potencjału turystyki zrównoważonej dla rozwoju gospodarczego pogranicza czesko-polskiego. Pragniemy poinformować, że w dniu 28 marca 2024 r. został ogłoszony ciągły nabór wniosków o dofinansowanie.

Wnioski przyjmowane są na bieżąco, przy czym składane są w ramach poszczególnych rozdań (poszczególnych naborów) ogłoszonego ciągłego naboru.

Na stronie internetowej <http://euroregion-glacensis.ng.pl> regularnie umieszczane będą terminy poszczególnych naborów oraz ostateczne terminy, w jakich wnioski projektowe muszą być w ramach danego pojedynczego naboru dostarczone do Zarządzającego FMP, jak również terminy posiedzeń EKS, na których będą omawiane małe projekty złożone w ramach danego naboru.

Termin składania wniosków o dofinansowanie małych projektów w ramach 1. Naboru upływa w dniu 31 maja 2024 r., a planowany termin posiedzenia Euroregionalnego Komitetu Sterującego, na którym rozpatrywane będą wnioski projektowe złożone w ramach pierwszego naboru to wrzesień 2024 roku.

Wniosek projektowy wypełniany jest w systemie FMP dostępnym pod adresem

<https://fmp.cz-pl.eu>

ZAKRES FINANSOWY DOFINANSOWANIA Z EFRR:

Projekty nastawione na małą infrastrukturę w turystyce

- **2 000 - 40 000 EUR dla pojedynczego projektu**
- **4 000 - 80 000 EUR dla projektu z zasadą partnera wiodącego**

Pozostałe małe projekty

- **2 000 - 30 000 EUR**
dla pojedynczego projektu
- **4 000 - 60 000 EUR**
dla projektu z zasadą partnera wiodącego

**W RAMACH PRIORYTETU 2 WSPIERANE
BĘDĄ DZIAŁANIA:**

1. Wsparcie przy tworzeniu nowych lub rozwój istniejących elementów turystyki,
w ramach którego dofinansowane będą:

- naprawa, rewitalizacja i/lub udostępnienie zabytków materialnych
- wsparcie rozwoju muzeów i wystaw
- rozwój sieci ścieżek rowerowych/tras rowerowych /singletracków
- rozwój sieci szlaków wodnych, pieszych i jeździeckich itp.
- publiczna infrastruktura turystyczna
- niematerialne dziedzictwo kulturowe

2. Łączenie i tworzenie produktów turystycznych oraz ich promocja, wspierane będą takie działania, jak:

- tworzenie i realizacja wspólnych rozwiązań koncepcyjnych w zakresie rozwoju, promocji (z naciskiem na jej nowoczesne i zrównoważone formy) i wykorzystania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego
- łączenie i rozwijanie już istniejących produktów turystycznych (np. stworzenie wspólnej marki) lub działania związane z tworzeniem nowych transgranicznych produktów

3. Wsparcie działań towarzyszących związanych z rozwojem turystyki, w ramach którego kwalifikowalne jest:

- monitorowanie liczby odwiedzin
- szkolenia językowe i specjalistyczne szkolenia zawodowe pracowników w całym szeroko rozumianym sektorze turystycznym
- wymienne staże pracowników w całym szeroko rozumianym sektorze turystycznym.

Bernadeta Tambor
sekretarz polskiej części EG

W ramach tego naboru zaplanowano szkolenia dla potencjalnych Wnioskodawców:

- **26 marca br.** (wtorek) o godzinie 9:00 - w Centrum Biblioteczno-Kulturalnym, Żelazno 102 A, szkolenie stacjonarne, bez zapewnionego tłumaczenia na język czeski. Zgłoszenia na szkolenie należy przesyłać w terminie do dnia 22 marca 2024 r.
- **5 kwietnia br.** (piątek) o godzinie 9:00 – w Krajský úřad Královéhradeckého kraje, Regiocentrum Nový pivovar, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové, szkolenie stacjonarne z zapewnionym tłumaczeniem na język czeski. Zgłoszenia na szkolenie należy przesyłać w terminie do dnia 29 marca 2024 r.
- **9 kwietnia br.** (wtorek) o godzinie 9:00 - szkolenie w formie on-line z zapewnionym tłumaczeniem na język czeski. Zgłoszenia na szkolenie należy przesyłać w terminie do dnia 8 kwietnia 2024 r.

Zgłoszenia na każde ze szkoleń należy przesyłać mailem biuro@eg.ng.pl podając imię, nazwisko, nazwę instytucji i adres e-mail. Do osób zgłoszonych na szkolenie on-line na wskazany adres mailowy przesłany zostanie link do połączenia.

Ponadto zachęcamy Państwa do skorzystania z możliwości uczestnictwa w konsultacjach dotyczących priorytetu 2 bezpośrednio w siedzibie polskiej części EG:

Stowarzyszenie Gmin Polskich
Euroregionu Glacensis
ul. Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko
tel.: +48 74 867 71 30

oraz w Czechach:
Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská
– Euroregion Glacensis
Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou

Informujemy także, że istnieje możliwość umówienia się NA KONSULTACJE ON-LINE

ZGŁOSZENIE wraz z proponowanym terminem oraz uzupełnionym formularzem dot. projektu w priorytecie 2 dostępny na:

☑ <http://euroregion-glacensis.ng.pl/artukul/301/konsultacje-w-ramach-priorytetu-2-turystyka>
należy przesyłać na adres biuro@eg.ng.pl

Wydawca Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská – Euroregion Glacensis, Panská 1492, 516 01 Rychnov nad Kněžnou, Republika Czeska we współpracy ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Glacensis, Łukasiewicza 4a/2, 57-300 Kłodzko, Polska

Redakcja dla czeskiej części – tel.: 00420 494 531 054 · e-mail: info@euro-glacensis.cz · www.euro-glacensis.cz
Redakcja dla polskiej części – tel.: 0048 74 86 771 30 · e-mail: biuro@eg.ng.pl · www.euroregion-glacensis.ng.pl
Opracowanie graficzne: Studio eMD, Rychnov nad Kněžnou